

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E.** Berta dohánytörszédjében, **Ujvidéken: Schäffer Péter** könyvkereskedésében, **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában, **Bács-Almásán: Rosenberg A.** czégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési kérelem.

Ama tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, hogy a lapdíjat mielőbb küldjék be.

Pénzek és egyéb postaküldemények *budapesti címünkre* (Teréz-körút 2.) küldendők.

Bácsmege közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. márc. 31.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes évnegyedes közgyűlést *Fernbach Károly* főispán elnöklésével; a bizottsági tagok szokatlanul élénk részvételével.

Elnökölő főispán a közgyűlést 9 órakor megnyitván, meleg szavakkal üdvözli a bizottsági tagokat. A jegyzőkönyv vezetésével *Mihailovits Kornél*, a szólni kívánók följegyzésével dr. *Tripszky Gyulát* bizza meg.

A sok fontos és igen érdekes pontot tartalmazó tárgysorozatot letárgyalván, eme határozatokat hozták:

Alispánnak magvas jelentését a köztigyekek állapotáról tudomásul vették.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur intézvénye *Gál és Tyrnauer* vállalkozó cégnek határidő meghosszabbítása iránt benyújtott kérvénye tárgyában. A halasztás május 30-ig megadatik.

Dr. *Lőrincz Mihály* és Társai felebbezése a szenttamási községi képviselőtestületi jegyzőkönyv nyelve tárgyában hozott határozata ellen. A jegyzőkönyv magyarul is szerkesztendő.

Elme Imre felebbezése *Temerin* a kántori javadalom határozata ellen. Elfogadtatott.

Szeiler Bernát és *Bauer Kristóf* felebbezése

— *Duna bökény* kisbírák fizetésének megállapítása tárgyában. Hat. jóváhagyatott.

Hiel Péter felebbezése *Palánka* vásári jog bérbeadási határozata ellen. Uj árverés tartandó.

Bernhardt Károly és társa zombori lakosoknak felebbezése a szilbácsi községi óvoda építésének biztosítása érdemében a palánkai főszolgabíró által megtartott versenytárgyalás ellen. Uj árlejtés tartandó.

Nagypál és társai felebbezése *Ada* özv. *Abrahám Mihályné* kegydíja tárgyában hozott határozata ellen. 400 kor. Jöv.

Sarnyai és társai felebbezése *Magyar-kánizsa* az árverési jegyzőkönyvek bélyegei tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

König és társai felebbezése *Szentfülöp* a gözmalom elleni per költségei tárgyában hozott határozat ellen. Jöv.

Magyar Jenő felebbezése *Ada* a fizetésemelés iránti kérelme tárgyában hozott határozat ellen. Uj hat. hozandó.

Salgó Antal és társai felebbezése *Ada* az írószerek és nyomtatványok beszerzése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Bednarz Károly felebbezése *Magyar-kánizsa* az általa eszközölt építkezések tulajdonjoga tárgyában hozott határozata ellen. A hat. feloldatott.

Hadik és társai felebbezése *Mohol* a községi alkalmazottak által kért fizetésemelés megtagadása ellen. Jöv.

Laczkovics Károly és *Bakota Ferenc* felebbezése *Magyar-kánizsa* a községi rendőrség létszámának apasztása tárgyában hozott határozata ellen. Részben feloldatott.

Ringwald Ádám felebbezése *mükenderázta* tójának használata tárgyában *Militics* által hozott határozat ellen. Jöv.

Simrák és társai felebbezése *Martonos* a belterületi piactér áthelyezése tárgyában hozott határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Joszimovits és társai felebbezése a *moholi*

II. orvosi állás betöltése ellen. A választás megsemmisítettett.

Prohászka és társai felebbezése *Apatin* a községi irnokok fizetésfelemelése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Raczkov Miklós felebbezése *Szta pár* meg-ejtett rendőrválasztás ellen. Jöv.

Dankó és társai felebbezése *Csantavér* fizetésemelést megtagadó határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Dr. Neugebauer Dávid felebbezése *Ószivác* a tűzoltó szertár építésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. Feloldatott.

Dr. Saly Mátyás felebbezése *Kiskér* a szegények összeírása ellen. Jöv.

Kovácsy Antal felebbezése *Ószivác* a népkönyvtár felállításának mellőzése ellen. Jöv.

Bruder és társai felebbezése *Órszállás* községnek vasúti vendéglő építése határozata ellen. Feloldatott.

Borovszky Ferenc felebbezése *Cservenka* a község ház átalakításának megtagadása határozata ellen. Feloldatott.

Dr. Sauer Károly felebbezése *Cservenka* községnek a helyettes orvosi díjak megállapításának megtagadása határozata ellen. A határozat megsemmisítettett.

Dr. Momirovits István felebbezése *Ószivác* az igazolv. választmány megalakítása határozata ellen. Jöv.

Dr. Momirovits István felebbezése *Ószivác* a rovancsoló bizottsági tagsága határozata ellen. Jóváhagyatott.

Szalay és társainak felebbezése *Bácsbokod* a kisbírák fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában. A hat. feloldatott.

Kiss Béla felebbezése *Bácsbokod* a segédjegyzői fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában. Feloldatott.

Sovlyanszki István felebbezése *Sajkás-györgye* községnek a Tisza—Duna töltés fenntartási belvisszabályozó társulat közgyűléseire kiküldött tagok megválasztása ellen. Jöv.

Báró és bankár.

— A „Bácsmege” számára írta: —

Del Toró.

— Jó napot! — mondta báró Komlósy, mikor *Dőri* bankár fogadótermébe lépett és izgatottan igazgatta szemén a monokliját

— Méltóztassék helyet foglalni — mondta a kissé már sztrikáló *Dőri* és egy gunyoros mosoly vonult végig az arcán.

— Hivatni méltóztattott.

— Nem csak kérttem — mondta megint gunyorosan a bankár.

— Talán parancsol valamit?

— Csak mondani szeretnék egyet-mást.

— Most nincs időm. Egy óra múlva el kell utaznom.

— Az egész nem tart egynegyed óráig.

— Akkor meghallgatom — mondta a báró és helyet foglalt a pirosbársony kereveten.

A bankár Komlósyval szemben ült le egy karosszékre és látszott rajta, hogy alig türiőzteti magát.

Egy kis csend állott be, mely után a bankár szólalt meg.

— Azért kérttem, kedves báró — és a kedves szót nagy nyomatékkal ejtette ki — hogy le-számolják önnek.

— Hogyan? Hiszen alig egy éve biztam önre a vagyonom kezelését teljhatalommal és már is számolkodni akar?

— Igen! Minden év végén rendes számadást készíték, de most egyéb körülmények is parancsolják azt.

— Ugyan mi?

— Tessék csak türelemmel lenni, majd mindjárt rájövünk.

Komlósy gondolta, hogy valami nagy dologra készül az öreg bankár, de azt álmodni se merete volna, hogy asszony döntse el kettőjük sorsát. Azt mondta hát:

— Kérem, siessünk!

És *Dőri* bankár folytatta.

... Öt év előtt nősültem. Akkor már az ötvenes éveket gázoltam. Fiatal, szegény leányt vezettem oltárhoz, de szép volt szebb mint az ég legragyogóbb csillaga és kedves, mint a májusi gyöngyvirág. Elvettem, mert szívem egész mélyéből szerettem, szerettem azzal a forró szerelemmel, amivel egy ötvenéves ember szerethet egy huszonötéves gyönyörű szép asszonyt, aki neki az „Ezerégy” minden örömet minden boldogságát felkínálta.

— Hiszen ez nem újság előttem — mondta a báró.

— Az újság csak ezután jön — felelte epésen a bankár és folytatta.

... Akkor még nem tudtam, hogy a ragyogó szemei reám csak a pokol tüzeit lövelik, nem tudtam, hogy a végtelen örömből nekem csak a keserű öröm jut, nem tudtam, hogy azok a puha karok gyilkos kötelet fonnak a nyakam körül, nem tudtam, hogy az ön szeretője is!

— És most tudja? — kérdezte idegesen a báró.

— Igen! Tudom, hogy pokol és menyország lakozik a keblében, tudom, hogy angyali és ördögi játékok izz velem a csalfa szíve, mert...

— Nos, mert? — kíváncsiaskodott a báró.

— Mert teljesen meggyőződtem a valóról — mondta *Dőri* és tovább beszélt.

... Az, hogy ön, kedves báró, házi barátommá szegődött és minden vagyontám reám bízta kezelés végett, már akkor szegelt tűtűt a fejemben, de nem akartam ezzel a sötét gondolattal tovább foglalkozni, mert feltételeztem önről, hogy gavallér ember, aki nem a feleségemet szereti, hanem az üzleti összeköttetéseimet becsüli.

— Uram! a sértegetéseket kikérem magamnak! — mondta a báró és idegesen ugrott föl a pamlagról.

— Kérem, kérem, tudom én, hogy ön most is gavallér ember s mint ilyen türelemmel lesz néhány percig — csitította a bankár a bárót.

— Csak gyorsan, gyorsan!

... Hát két hó előtt Londonba utaztam,

hogy jó üzletet kössek. Ezt ön is tudja. Teljes tíz napot töltöttem ott el, de már a második napon a hű szolgám egy telegrammal felvilágosított arról a bűnös viszonyról, melyet ön kedves báró és a hűtelen feleségem szerelmi mámorukban elég vigyázatlanul folytattak. A bűnös szerelmi szivárvány szálaiból szőtt aranyhálót azzal akartam ronggyá-tépní, hogy rögtön hazautazom és mielőtt meglepetésükből magukhoz térhetnének, beléjük fojtom a fekete lelküket és undorral gázolom szét a kifrócsesenő meleg vérüket. De aztán meggondoltam a dolgot és maradtam. Hiszen a gyalázat már ugy is tövissel koronázta meg a homlokomat, mért készíttettem volna magamnak még szomorubb utat a gólgóthoz? Maradtam és az alatt az idő alatt eljártam a tőzsdén az összes vagyonomat, az önével együtt. Most koldus vagyok, de ön is az!

Ez a számadásom, mely azt hiszem elég világos.

A báró, aki időközben ismét elfoglalta a helyét, majd leszédült a pamlagról, mikor a bankár utolsó szavait hallotta. Sápadtan és remegő ajakkal alig hallhatóan kérdezte:

— Tréfa ez vagy való?

— Sajnos: való! — mondta a bankár egész határozottan.

— Hát most mit tegyek?

— Azt önre bízom, kedves báró. De mint gentlemanról feltételezem, hogy teljesíti a kötelességét. Én pedig újból kezdem az életet.

* * *

A báró egy megvető pillantást vetett a bankárra és támoilyogva ment ki az ajtón.

Hogy a báró vérző szívének az utolsó döfést is megadhassa *Dőri*, az ajtóban keserű gunnyal így szólt az elcsigázott, tönkretett báróhoz:

— A vagyona roncsaiból, mint gavallér emberhez illik, egy csekélyke ajándékot is vettem a számára, ime átadom, fogadja szívesen!

És átnyújtott egy fényes buldogrevolvert, melyből sötétén kandikált ki két fekete ölmogyó.

Németh és társai felebbezése Nagybaracska a György-pusztai mezei közös dűlő-utáthelyezése tárgyában. Feloldatott.

Auer Emil felebbezése Bácsbokod a segédjegyzői fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában. Jöv.

Kékity József felebbezése Csurog II. segédjegyzői könyvelői állás szervezésének megtagadása tárgyában. Felold.

Juhász és társai felebbezése Kula képviselőtestületének a Sz. István-utca kikövezése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Buza János és társai felebbezése Zenta városnak a városi mérnök részére a gimnázium építéséből kifolyólag megállapított művezetési díjak tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Berzenczey Domokos, továbbá Buza János és társai felebbezése Zenta városnak a városi mérnök részére egyszersmindenkorra megállapított művezetési díjak tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Nagymélykúti Elek István és társa felebbezése Zenta városnak a Kerekes Frigyes Kázmér részére engedélyezett szabadság és fizetési előleg tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

A zentai önkéntes tűzoltótestület felebbezése Zenta városnak a tűzoltótestület évi segélyének felemelése tárgyában hozott határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Farkas Baráti Péter és társai felebbezése Zenta városnak a hivatalos szolgák fizetése tárgyában hozott határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Heinrich Emil felebbezése Zenta városnak a nevezett által kért fizetékülönbözöt kiutalványozása tárgyában hozott határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Gerber Nándor és társai felebbezése Óbecse a postapalota elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Aradszky Euthym felebbezése Szenttamás a segéd- és kezelőszemélyzet drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

Fischer Izidor felebbezése Péterréve az izraelita felekezeti kiadások határozata ellen. 1044 kor. megállapított.

Jankovits Tósa felebbezése Szenttamás házhelyek eladása ellen. Megfelelő hely jelölendő ki.

Vörös társai felebbezése Óbecse a segéd és kezelőszemélyzet fizetésfelemelése határozata ellen. Jöv.

Oroszi és társai felebbezése Péterréve egy új tanterem felállítása hat. ellen. Jöv.

Gyiszalov Lázár felebbezése Turja a községi esküdtek fizetésfelemelése ellen. Jöv.

Kollár felebbezése Bajmok a községi udvaros és iskolaszolga fizetésfelemelése ellen. Feloldatott.

Molnár Gyula felebbezése Óbecse a szintársulat segélyezése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Déák Gábor felebbezése Péterréve az „Erzsébet ligeti“ vendéglő bérbeadása határozata ellen. Jöv.

Jordán és társai felebbezése Katymár az előfogatosok felfogadása határozata ellen. Jöv.

Ifj. Kazinczy Ferenc és társai felebbezése Jánoshalma a II. orvosi állás szervezése tárgyában hozott határozata ellen. Felold.

Gyurits Sándor felebbezése Felsőkaból fizetésfelemelést megtagadó hat. ellan. Uj határozat hozandó.

Athanackovics Tivadar felebbezése Felsőkaból fizetésfelemelést megtagadó hat. ellen. Uj hat. hozandó.

Lalin János felebbezése Dunagárdony fizetésfelemelést megtagadó határozat ellen. Jövahagyatott.

Steinicz Mór felebbezése Dunagárdony iskolaépítése határozat ellen. Jöv.

Péterréve képviselőtestületének határozata Muhi István fizetés kiegészítésének megtagadása tárgyában és ellene Muhi István által beadott felebbezés. Jöv.

Wekerlefalva felebbezése az 1908. évi költségvetésének megállapítása tárgyában. Kiigazítása elrendeltetett.

Zenta határozata Foray Ferenc és Novoszel János zentai tanítónak utiköltsége tárgyában s ellene Harsány János tanító által beadott felebbezés. Jöv.

Temerin az új iskola és tanítói lakástöbblet költségeinek fedezése 21.300 K. és 1064 K. tud. vét.

Temerin a jegyzői lak átalakítási költségei. Jöv.

Tiszaistvánfalva fogyasztási adóellenőr díjai 360 K. Jöv.

Tiszaistvánfalva a tanítói nyugdíjjárulékok megváltása. Jöv.

Tiszaistvánfalva a községi szegények segélyezése. Jöv.

Tiszaistvánfalva a községi szolga csizmapénze. Jöv.

Temerin a községi alkalmazottak drágasági pótléka. Jöv.

Regőce község képviselőtestületének 78/kgy. 1907. szám alatt hozott véghatározata a Michajlov György által indított és lefolytatott per költségeinek megtérítése tárgyában. Az összeg kiutalványoztatott.

Szilbács községi előfogatosok biztosítása. Jöv.

Bácsujlak tűzkárosultaknak segélyezése. Jöv.

Opalánka kisbírák fizetésének felemelése. Jöv.

Dunacséb előfogatosokkal kötött szerződés. Jöv.

Ugyanannak utcák és terek szabályozása. Jöv.

Ujpalánka szülész nő fizetésének felemelése. Jöv.

Ugyanannak III. tanítói állással járó fizetésének felemelése. Jöv.

Szilbács csendőrség részére szükséges laktanyák biztosítása. Jöv.

Opalánka kendergyár által tulfizetett községi pótdó visszafizetésére felvett kölcsön. Jöv.

Dunabökény előfogatosok biztosítása. Jöv.

Bácsujlak népkönyvtár felállítása. Jöv.

Bácsóváros kisbírák fizetésének felemelése. Jöv.

Bulkeszi kisbírák fizetésének felemelése. Jöv.

Palona tanítói és kántori teendők ellátásáért a plébános költségeinek megtérítése. Jöv.

Ugyanannak határozata a kántorközlőköltségeinek megtérítése. Jöv.

Vajszka Irovetz Károly tanító fizetékiegészítése. Jöv.

Bácsujfalu ifj. Berzenkovics Péter segédjegyző szabadsága. Jöv.

Hódság nagyvendéglő átalakítási munkálatainak biztosítása. Jöv.

Hódság Nopper Ferenc és társai fizetésfelemelése. Jöv.

Dernye a községi jegyző utálatánya. Jöv.

Militics a községi esküdtek jutalm. Jöv.

Pincéd a községi vadászterület bérbeadása. Jöv.

Pincéd az óvodai vállalkozó kamatkövetelése. Jöv.

Mohol Karakás Gábor volt közpénztárnok marasztalási összege után számított kamatok leírása. Jöv.

Mohol Branovacska Alexandra pótdójának törlése. Jöv.

Ada Magyar Jenő és Géczy Gábor drágasági pótléka 100—100 kor. Jöv.

Ada Beck Adolf községi irnok drágasági pótléka 100 kor. Jöv.

Martonos a községi kertész jutalmazása 100 kor. Jöv.

Martonos a zárdaiskola céljai köztér átengedése. Jöv.

Martonos a gypmester fizetésfelemelése 400 kor. Jöv.

Magyararkanizsa Simon Anna óvodai dajka fizetésfelemelése 300 kor. Jöv.

Magyararkanizsa a községi faiskola kerítésének kijavítása 404 kor. Jöv.

Magyararkanizsa fogyasztási adópénztáros fizetésfelemelése 200 kor. Jöv.

Magyararkanizsa Szinkovich tanító fizetékiegészítése 1000 kor. Jöv.

Magyararkanizsa szénatér kibővítéséhez szükséges ingatlan megvétele. Jöv.

Magyararkanizsa Ozsvár Mátyás ingatlanának megvétele. Jöv.

Bácsgyulafalva községi vadászterület egy részének bérbeadása. Megsemmisített.

Paripás a gör. kel. szerb iskola építése. Jöv.

Ada fogyasztási adókezelők díjazása. Jöv.

Mohol új gör. kel. szerb tanítói állás szervezése. Jöv.

Ada Losonczy István ingatlan vétele. Jöv.

Ada ingatlan vétel és eladás. Jöv.

Magyararkanizsa tenyészbírák beszerzése. Jöv.

Magyararkanizsa ingatlan vétel. Jöv.

Magyararkanizsa hason tárgya. Jöv.

Magyararkanizsa Tiszafüred részvények után fizetendő pótdíj tárgyában. Jöv.

Magyararkanizsa a réti szivattyutelephoz műhely és lakószoba építése. Jöv.

Martonos a kistréti terület felhasználása. Jöv.

Apatin iskolai szolga fizetésfelemelése. Jöv.

Ugyanannak községi közmunka megváltása. Jöv.

Csantavér tanítók részére megszavazott tiszteletdíj. Jöv.

Ugyanannak a gépmesteri fizetés felemelése. Jöv.

Apatin ingyenes népkönyvtár felállítása. Jövahagyatott.

Szond jegyzői szértükert eladása. Jöv.

Apatin a bor- és hufogyasztási adó mikénti kezelése. Jöv.

Apatin a községi jegyző helyettesítési idejéből eredő fél havi fizetésének kiutalása. Jöv.

Szilágyi rendőrfelügyelő hozzájárulási összeg megtagadása. Megváltoztatott.

Pacsér a községi szolgák létszáma, fizetése és alkalmazására vonatkozólag alkotott szabályrendelet. Jöv.

Bajsa kenderáztatási szabályrendelete. Jöv.

Topolya a vadászati jog bérbeadása. Jöv.

Sztapár községi ovónó fizetésfelemelése. Jöv.

Pacsér Marton Sándor által ajándékozott ingatlan szerzése. Jöv.

Ugyanannak Bécsi Ferenc által eltartás fejében felajánlott ingatlanszerzés. Uj. hat. hoz.

Küllöd Pleszy segédjegyző lakbéré. Jöv.

Küllöd az utcaszabályozási munkák költségei. Jöv.

Ujverbász szolgák fizetésének emelése. Jövahagyatott.

Kula a rendőrfelügyelő pótdó mentessége. Megsemmisített.

Cservenka a pótdónak egységes százalékbán való kivétele. Megsem.

Kula dr. König Soma ügyvédi díjai. Jövahagyatott.

Ujverbász az agyag-gödörök rendezése. Jövahagyatott.

Ujverbász a vásári rendtartás és a vásárfelügyelői állás. Megsem.

Bácskeresztur Orosz Györgyné alapítványa. Jöv.

Bácskeresztur községi követelések leírása. Jöv.

Oszivác a rendőrök 1907. évi ruhaátalánya. Jöv.

Kula pénztárnoki fizetések emelése és az esküdtek díjai. Jöv.

Kula a kórházi szolga fizetésének emelése. Jövahagyatott.

Béreg a felemelt rendőri fizetések utalványozásának megtagadása. Feloldatott.

Csurog a tehénpásztorok fizetésfelemelése. Jövahagyatott.

Ugyanannak a fogyasztási adók kezelése. Jöv.

Boldogasszonyfalva községi iskola tantermeinek szaporítása. Jöv.

Csurog a réti földék bérlete. Jöv.

Gara irnok fizetésfelemelése. Jöv.

Ugyanannak közmunka megváltása. Jöv.

Boldogasszonyfalvaapidíjakról alkotott szabályrendelete. Jöv.

Csurog a községi orvosok fuvarátalánya. Jöv.

Ugyanannak a községi esküdtek fizetésfelemelése. Jöv.

Ugyanannak a községi II. orvos lakbér illetményének megállapítása. Jöv.

Ugyanannak a tűzoltóegylet segélyezése. Jöv.

Martonos határozata a vállalati uton végrehajtott községi munkálatok tervei és költségvetési után fizetendő munkadíjaknak a közpénztár terhére leendő átvétele tárgyában. Jöv.

Kunbaja község határozata a bácsalmás—bajmok—kossuthfalvai törvényhatósági közut áthelyezése folytán felmerülő építési és fentartási többletköltségek viselése tárgyában. Jöv.

Ujpalánka az anyakönyvvezető helyettesi teendők kiáltali teljesítése. Jöv.

Óbecse az utcák és terek öntözése. Jöv.

Bácsalmás az apáca zárdánál szervezendő tanítónői állás. Jöv.

Óbecse néh. Kerítés Mihályné örökösait megillető összeg. Jöv.

Jánoshalma végrehajtói állás szervezése. Jöv.

(Folyt. köv.)

Hereinspaziren!! Az újvidéki függetlenségiek kört alakítanak. A párt hivatalos lapja ez alkalomból vezércikket ír s a következő vásári izü felhívással csalogatja a város minden rangu, rendü és politikai pártállású választóit:

„*Hűsinyek és nagyok, gyengék és erősek, tétovázók és határozottak, politikusok és nem politikusok, vezérek és közkatonák, pártemberek és pártön kívüliek: tegyetek hát félre minden féltreértést, régi gyűlöletet, visszavonás, egyéni és pártfélténykedést, hatalmi önzést és gyáva kishitűséget: és egyesüljétek a haza szent szeretetében, adjatok testet az igének, lépjétek be midannyian az újvidéki függetlenségi és 48-as körbe, hogy hatalmas bástyáját felépítve a magyarságnak, legyetek részesévé a magyar nemzet állandó szabadságküzdelmének.*“

Tehát „a haza szent nevében legyetek részesévé a magyar nemzet állandó szabadságküzdelmének.“ Vagyis: emeljétek kvótát, konfiskáljátok a szólásszabadságot, emeljétek a tisztifizetéseket s kövessétek vakon Bécs dédelgetett kedvencét, a kormányt.

Nagy vita Veprőd község átcsatolása körül.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. március 31.

A mai vármegyei közgyűlésen nagy, széleskörű vitát idézett elő Veprőd községnek az a kérelme, hogy a kulai járásból a hódásági járásba csatoltassék át.

Az állandó választmány javaslata az volt, hogy vételessék le a tárgy a napirendről s hivassék fel a vármegye alispánja, hogy majd az új járási beosztások tárgyalása során tegyen a kérelem tekintetében előterjesztést.

Az állandó választmány javaslatának elhangzása után felszólalt:

Faller Alajos Veprőd község jegyzője s tartalmas, jól átgondolt beszédében kéri az állandó választmány javaslatával szemben az átcsatolás érdemi tárgyalását. Rámutat az átcsatolás nagy előnyeire, közigazgatási, közgazdasági, pénzügyi, igazságszolgáltatási, közlekedési szempontokból.

Felemlíti, hogy Veprőd eredetileg nem tartozott a kulai járáshoz, ennek csak 20 éve.

Az átcsatolás Kula község kárára egyáltalán nem volna s azon esetleges ellenérv, mintha az átcsatolás a majdan bekövetkező új járási beosztások alkalmával a kulai járásnak feldarabolását is magával vonhatná, sehogy sem állhat meg. Kimutatja számszerűleg, hogy az átcsatolást a kulai járás semmi tekintetben sem érezné meg.

A község szorgalmas és hazafias lakossága gondos és megfontolt tanácskozás után egyhangulag hozta meg e tekintetben határozatát azon biztos reményben, hogy a thatósági bizottság is elismeri annak a községre nézve oly nagy horderejű előnyeit, azt jóvá is hagyja. Ép ezért kéri javaslatának elfogadását.

Latinovits Pál kijelenti, hogy őt e felszólalásában sem Veprőd, sem Kula községek iránt más nem vezeti, mint a szimpátia, melyet mindkét község iránt érez, tehát egyiknek érdekét se mozdítja elő a másiknak rovására.

A község érdemes jegyzője kifejtette azon érdekeket, melyek Veprőd községét kérelmének előterjesztésére indították. A kulaiak hasonlóképp kifejezhetik saját érdekeiket.

Ne kutassuk most, kinek van igaza. Kétségtelen, hogy a törvényhatóság mindkét község érdekét szíven viseli, azt melegen karolja föl. Ebben a tudatban a maga részéről hiszi, hogy a megoldás mindkét község teljes melegezésére fog történni, miért is kéri az állandó vál. javaslatának elfogadását, nehogy az elhamarkodott, időelőtti határozatból baj származzék.

Schmausz Endre azt hiszi, hogy a közig. kerületek megbolygatása csak káros lehet a közigazgatás menetére. Rendes csak ott lehet a közigazgatás, hol meg van a stabilitás. De a legközelebbi jövőben úgy is oly természetű intézkedések fognak történni az országban, melyek folytán lehet, hogy az egész vármegye közig. térképe megváltozik.

Tudja ő nagyon jól, hogy a községi jegyző a leggondosabb atya községének s a vasúti hozzájárulás terheit sem azért vállalta a község magára, hogy azok csak terhek maradjanak, hanem hogy a község ez által is felvirágozzék.

Mégis a jegyző indítványában tulment a határon, mert az áll. választmány nem érdemi intézkedést tett, hanem csak elhalasztó indítványt, s így megnyugvást szerez az áll. vál. javaslatában s kéri annak elfogadását.

D. Récsei Ede csak néhány szóval kíván hozzászólni akkor, midőn kijelenti, hogy Veprőd község kérelme még ma nem időszerű s ép ezért sajnálja, hogy az állandó választmány jól megfontolt javaslata után ezzel a kérdéssel a thatóságnak ily hozszadalmasan foglalkoznia kell.

Hisz az áll. választmány nem üti el Veprőd községét kérelmével, hanem egy helyesebb időre tolja ki annak tárgyalását. Az ujonnan kiépülő vasut menetrendje még meg sincs állapítva, s így nem tudható, melyik összeköttetés lesz a helyesebb, alkalmasabb.

Kula községet az előtte felszólalt jegyző nagyon kiemelte, feldicsérte minden tekintetben. Ő azonban az elzengett dytirambusok őszinteségében nem igen hisz, mint a hogy nem állhat meg a felszólaló jegyzőnek a közlekedési utak rosszására nézve felhozott érvei sem. Földalatti utakról, sárról s olyan utakról tesz említést, hol a közlekedés életveszélyes. Ilyenek létezéséről ő nem tud, de ha az út rossz is, azt nem a kulaiak okozzák. Kijelenti, hogy belőle nem az ügyvéd beszél, a jogkereső felek ép úgy mehetnek Hódáságra, mint mehetnek Kulára. Ő az objektivitás szempontjából kéri az áll. vál. javaslatának elfogadását.

Rác György szerint ha sár van, akkor Hódáságra is ép úgy sáros az út, mint Kulára. Ez az érv tehát tarthatatlan.

Faller Lajos báró szavaiban az átkapcsolás sürgősségére utal, mert ha várunk vele, úgy járhat Veprőd is, mint a cigány lova, t. i. hogy mire a koplalást megtanulta, belepusztuit. Kéri javaslatának elfogadását.

A névszerinti szavazás eredménye ez: Az állandó választmány javaslata mellett *igennel* 80-an, ellene *nemmel* 45-en szavaztak s így 35 szótöbbséggel az áll. választmány javaslata fogadtatott el.

A Bácsmegeyi Gazdasági Egylet közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. március 30.

A Bácsmegeyi Gazdasági Egylet f. hó 29-én, **Latinovits Pál** elnöklésével, körülbelül 200 tag jelenlétében tartotta közgyűlését.

Latinovits Pál meleg szavakkal üdvözlöi a nagy számban megjelenteket, az ülést megnyitja. A tárgysorozat első pontját az egylet tavalyi működéséről szóló igazgató jelentés képezte. Beszámolt részletesen a nagyfoku tevékenységről, melyet az egylet a gazdaság minden terén kifejtett. Éljenzessel vették tudomásul. Az egyletnek négyezer tagja van a gazdakörökkel együtt.

A második pont a jövő évi munkaprogramm volt, mely lódiájás, szarvasmarhadíjazás, lóverseny, szállószeti kiállítás, homokos és kötött talajon. Gazdasági szakoktatás, háziipar tanfolyam, vándorgyűlések tartása a gazdag program, melyet szintén éljenzessel vettek tudomásul.

A költségvetés is reális alapon igen szép eredménnyel kecsegtet. Valamint a zárszámadás is tudomásul vétetett, mint olyan, mely hiven tükrözi vissza az egylet szép fejlődésnek indult vagyoni állapotát.

Latinovits Géza helyére kitűzött ügyvezető elnöki választás május hóra halasztatott, az alapszabályok módosítása miatt.

Latinovits Géza és **Pirkner János** örökös tiszteletbeli tagokká választattak meg lelkes éljenzések közt.

Számvizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetett s a számvizsgálóknak működésükért a jövőre 10 korona napidíj állapított meg.

Ezzel a gyűlés az elnök lelkes éljenzésével véget ért.

A Bácsmegeyi Irodalmi Társulat közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. március 29-én.

A Bácsmegeyi Irodalmi Társulat ma tartotta Zomborban, **Vértesi Károly** elnökletével III. évi közgyűlését.

Vértesi elnök a közgyűlést eme hatalmas, s tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt Közgyűlés!

Üdvözlöm a Bácsbodrog Megyei Irodalmi Társaság ügybuzgó tagjait, akik tanácsba gyűltek ma, hogy ismét alapozási munkát végezzenek.

Alapszabályaink előírják, hogy az évi rendes közgyűlést az év első negyedében tartjuk meg, hirtapilag tegyük közzé a napot s arról minden tagot meghívással értesítsünk. Mindez megtörtént, jelentem, s a tagok megkivánható számán többen lévén együtt, a III. évi rendes közgyűlést örömmel nyitom meg.

Örömmel mondom, mert az Irodalmi Társaságunk a rövid fenállása óta szép sikert ért el, nyugodtan halad a célja felé a szellemi élet emelése, a nemzeti közművelődés elősegítése s a magyar irodalom művelése tekintetében.

A tények beszélnek uraim. Felolvasó üléseink olyan látogatottak, hogy semmi kívánni valót sem hagynak. Hathatós bizonyíték ez arra nézve, hogy a művelődni vágyó közönségünk megértett minket s így elesik minden lekicsinylés, melyben részünk volt kezdetben, éppen a kezdet kezdetének nehézségében.

A magyar társas élet fejlesztésére is irányult a működésünk. A múlt nyáron két estén is nagy közönség gyűlt össze nyári éji mulatságra, mikor az Irodalmi Társaságunk javára rendezték a jóakaróink az „Eleven Ujság” című, elsőrendű szellemi szórakozást.

Hazafias dolgunk, a Rákóczi szoborbizottság megalakítására is jól vált be a kezdeményezésünk. Örömmel s teljes melegezéssel hangoztathatom e helyről is, hogy az ország minden részéből az összes eddigi költségek levonása után is 10.000 koronán felül gyűlnek már az adományok a Rákóczi szoborra, s hogy ez az ügyünk is nyerve van.

A megye városaiban a felolvasó ülések tartására nézve is intézkedést tett a választmány, habár itt is tapasztaljuk a közmondásos igazságot, hogy minden kezdet nehéz, itt nagyon nehéz. A megyében lakó tagtársainknak és alelnököknek kellene az első, kezdeményező lépéseket ott, ahol vannak megteremteni, mert ez volna a helyes rend és jó eljárás. Egyebekben, ami halad nem marad.

Tűzzük is a haladás szót zászlónkra s kövessük azt minden jó irányban, mert nagy feladatok várnak még tőlünk megoldást, vagy legalább is kezdeményezést.

Egy irodalmi központ teremtése Bácsországbán, nem csak a papíron, hanem valóságban is. Élég sokan vagyunk hozzá, elég nagy a terünk hozzá. Az évkönyv és lap kiadását csak az anyagi eszközök hiánya késlelteti még, de ez is meg lesz rövid idő múlva, ughiszem, ha a jó közönségünknek olyan rokonszenvével találkozunk továbbra is, minőt a múlt nyáron mutatott az Irodalmi Társaságunk javára rendezett résztvevőskor.

A kulturpalotának is jöjjön el az országa s mert az egész országra nézve csak 200.000 korona áll a kultusz miniszter rendelkezésére, sóhajtsunk fel: quid hoc ad tantam sitim! Nem sokat várhatunk, mi, itt lent, rendszerint elfelejtettek, pedig Magyarország végvárát kell erősíteni, valamiként régen várfallal, most ujkori időben a magyarság közművelődési palotájának a falaival. Az Irodalmi Társaságunk megtett azért minden tőle telhetőt. Társadalmi uton kell cselekednünk jó uraim e tárgyban, számba véve mégis a társadalom fátárságát, alkalmas időben minden követ meg kell mozdítanunk, mert igazán nagyon nehéz és már tűrhetetlen ez a zselléri állapot, mikor egy könyv elhelyezésére sincs meg a magunk helye. Most csak pár szóval pedzem, mondjuk csak fecskeszárnnyal érintem ezt a dolgot, de majd rövid

idő múlva kérni fogok többeket, tegyük össze fejünket a tanácskozára a kultur palota dolgában, mert az erős akaratról mondják, de mi is tudjuk, hogy az csodát művel jó alapon. Az eszme eszmét teremtsen.

Míndez azonban úgy lehet meg, valósulhat idővel, ha az egyetértés erénye, ez a ritkaságos magyar virtus nem hagy minket el s az egész vármegyében az egyetlen Irodalmi Társaságunkat. Tanuljunk a régi mondásból: Concordia parvae res cres cunt . . . a többit tudjuk, káros következményeit elégszer tapasztaljuk.

Kívánom tehát, hogy Bácsbodrog Megyei Irodalmi Társaság a megkezdett jó ösvényen haladjon s munkálkodását áldásosan folytassa, ebben a hitben és reményben ezt a III. évi rendes közgyűlésünket megnyitom. (Lelesz éljenzés.)

A szép beszéd nyomán elhangzott tetszésaj lecscillapodta után dr. *Pataj* Sándor főtitkár terjesztette elő az egyet működésének minden részletére kiterjedő, gondosan szerkesztett jelentését. Majd *Zsoldos* Benő a pénztári állapotokról tett jelentést.

A megüresedett választmányi helyeket dr. *Eperjesy* Béla és *Kohlmann* Dezső rendes tagokkal töltötték be. Dr. *Városvy* Gyula kalocsai érseket és *Kiss* János költőt tiszteletbeli tagoknak választották meg.

Ugyan az nap 6 órakor *Vértesi* Károly a városnéző dísztermében egyik amerikai utirajzát olvasta fel Coney Island, a világ legnagyobb mulatóhelyéről. A közönség, mely az Irodalmi Társaság felolvasó üléseit mindig nagy számmal látogatja, a nagy termet, mellék helyiségeit és a karzatot ezuttal is teljesen megtöltötte s az érdekes felolvasás közben gyönyörködött a budapesti Projectograph-vállalat vetített Luna-parki képeiben.

Főszolgabíró és szolgabírák választása.

A bácsalmási járás új főszolgabírójának.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. március 31.

A mai vármegyei közgyűlésen töltötték be a *Horváth* Dezső öngyilkosságával megüresedett bácsalmási főszolgabírói és három szolgabírói állást.

A választások elrendelése előtt einöklő főispán fölkererte a közgyűlést, hogy a kandidáló bizottságba jelöljön 3 tagot. Ujabb *Vojnits* István alispán előterjesztésére bevalasztották: *Latinovits* Pál, dr. *Lebach* László és *Korény* Béla. A főispán pedig törvényadta jogánál fogva kinevezte *Lovász* Andort, *Klanszky* Ferencet és *Kiss* Károlyt.

A kandidáló-bizottság befejezvéen tanácskozási a főispán a következő eredményt hirdette ki: A bácsalmási főszolgabírói állásra jelöltettek: *Koller* Oszkár, *Payerle* Nándor, *Fratricsevits* István, *Kovácsich* Kálmán, *Radich* Elek és *Verner* Hugó.

Megválasztott *Koller* Oszkár, aki a hivatalos esküt nyomban letette.

Az új főszolgabíró megválasztása az almási járásban, ahol nagy népszerűségnek és köztiszteletnek örvend, általános meglepedést és örömet kelt.

Koller helyére IX. fokozatu szolgabírává *Rumbach* Lajost választották. Kivüle *Németh* Bélát is jelölték.

Szolgabírákká megválasztottak még dr. *Pavlovits* Fedor és *Hoffmann* Sebestyén közíg. gyakornokok. Velük egyidejűleg 2-ik, illetve harmadik helyen jelölték még *Trenka* Kálmánt és *Szeberényi* Józsefet.

H I R E K.

A képviselőházból.

A Nagy Emil-féle hirhedt indítvány fölött megindult nagyszabású vitának még csak a derekán vagyunk. A balpárt kised csoportjához hozzászegődtek a nemzetiségiek, ami a magyar

küzdő ellenzék föladatait roppantul megnehezíti, mert az együttműködés sok tápot ad a derék harcosok megrágalmazására. Nem csoda tehát, hogy ily körülmény mellett meglanyhul a harcikedv.

A tárgyalások iránt csekély érdeklődés nyilvánul. Ülésterem és karzatok egyaránt üresek. A bácskai képviselők is gyér számban jelentkeznek. Napok telnek el, míg egy-kettő megjelenik a lát-határon. A legszorgalmasabb látogató, *Fernbach* József se mutatkozik. Amióta a *Szécsi* Magda csókja majdnem elcsattant, azóta a kerényi kerület követe *garde monsieur* nélkül nem mehet a Házba. Valaki, aki közel áll hozzá, gondoskodott ugyanis, hogy a 20 koronás belépőjegyek megváltása megfelelő ellenőrzés nélkül a jövőben meg ne történhessék.

Szerdán Balogh Ernő, *Ertl* János, *Fernbach* Péter képviselték a bácskai követgárdát. *Baloghy* Ernő az olvasóteremben fejtegette Babocsay, Nagy György és Bizony Ákos előtt, hogy Szokoly Tamásnak nem muszáj a tb. főügyési tisztségről lemondani, mert ez nem lévén fizetéssel egybe-kötve, nem összeférhetetlen a képviselői állással. Ezzel szemben *Bizon* Ákos azt vitatta, hogy igenis fenn áll az összeférhetlenség, mert Szokoly letette az esküt, s így a főispán bármikor be-rendelheti.

Baloghy nem akarta elhinni — aminthogy nem is egészen biztos — ennek a jogi álláspont-nak a helyességét, s félve gondolt arra, hátha neki is le kell mondania a tb. főügyési állásról.

Ertl János, aki ritka vendég a Házban, *Fernbach* Pétert kereste föl s — mint rendesen — ezuttal is referált neki a kendergyár ügyeiről. Azonban nem sokáig tanakodhattak, mert *Fernbach* Károly főispán, aki fontos ügyben jött Buda-pestre, eljött a Házba s a folyosóra kihívatta a cousint.

Főispáni ebéd. *Fernbach* Károly főispán a keddi megyei közgyűlés alkalmából ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: *Karácson* Gyula kir. tanácsos nyug. alispán, dr. *Lovász* Andor orsz. képviselő *Piukovich* József, nagybirtokos, *Vojnits* Máté, *Szemző* János, dr. *Széchenyi* Tamás, Császár Péter, *Hipp* Dezső, dr. *Tárcazy* Dezső, dr. *Balaton* Gyula, dr. *Szemző* Károly, dr. *Nikolits* Izidor, dr. *Buday* Pál, dr. *Koller* Oszkár, *Sztrilich* Béla, *Vujevich* Lajos és dr. *Szabovlyevits* Dusán főszolgabírák, *Klanszky* Ferenc apát. *Szárics* Géza polgármester, *Zsulyevits* Ernő igazgató, *Krump* Vilmos tanár, *Kiss* Károly földbirtokos, *Wagner* György jegyző, *Patachich* Dániel jegyző.

A vármegyei hivatalos lap nyomozása ügyében *Obláth* Károly és zombori kartársai kérvényt nyújtottak be a vármegyéhez. A közgyűlés a kérelmet elutasította, mert a *Bitterman*-cég ellen való állásfoglalásra okot nem talált.

Apácázárdá Bácsszentivánon. Bácsszentiván község képviselőtestülete elhatározta, hogy 62.000 kor. költségeliránnyal apácázárdát épített. A vármegye a határozatot helybenhagyta.

Főispáni kinevezés. *Fernbach* Károly főispán dr. *Nagy* Ákos palánkai ügyvédet tiszteletbeli ügyészszé nevezte ki.

A kulai szintársulat. *Molnár* Gyula kulai szintársulatát a napokban elhagyta *Kállai* Kornélia. A jeles művésznő, akinek elsőrendű játéka a fővárosi színpadokról is ismeretes, — mint velünk közlik — az indította e lépésre, hogy az igazgató méltatlanul bánt vele, amenynyiben visszatetsző eljárásával a művésznő egyéni önérzetét és művészi ambícióját megsértette. *Kállay* Kornélia — mint értesülünk — máris oly nagyobb társulathoz szerződött, ahol nagy tehetségének érvényesítésére legalább tere nyílik.

György Mór legujabb zeneszerzeménye. *György* Mór szabadkai földbirtokosnak, a jeles zeneszerzőnek „*Réverie*” címen újabb szerzeménye jelent meg, hegedű solora zongorakísérettel. Az új zenemű, melyet szerző *Dezeryé* István szabadkai főispán nevének ajánlt, méltán sorakozik *György*-nek eddigi kitűnő zenei alkotásaihoz. Ára 2 korona.

Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró meg-rongált egészségének helyreállítására 2 havi szabadságot kért. A vármegye a kérelmet teljesítette. Dr. *Széchenyi* május 1-én kezdi meg szabadságát.

Véres verekedés Rémen. *Marin* János és *Schumacher* Ferenc rémi lakosok — mint levelezőnk írja — a napokban megtámadták *Gyuricza* József dunaszekcsői lakost s doronggal és tégladarabokkal úgy elverték, hogy életveszélyes sérüléseket ejtettek rajta.

Horváth Dezső főszolgabíró özvegyének 1080 kor. évi nyugdíjat szavazott meg a vármegye keddi közgyűlése.

Házasságok. Dr. *Koszics* Ákos, Baranya-vármegye főügyésze eljegyezte *Paukovich* Szeréna kisasszonyt, néhai *Paukovich* Andor szabadkai ügyvéd s az ügyvédi kamara volt elnökének nagymiveltségű és szeretetreméltó leányát.

Geiger Jenő nagybirtokos eljegyezte *Sándor* Kató kisasszonyt, *Sándor* Pál orsz. képviselő, óbecsei földbirtokos leányát, a fővárosi előkelő társadalmi körök nagymiveltségű és szépségéről ismert hölgytagját.

Deutsch Ignác földbirtokos eljegyezte *Münz* Irma kisasszonyt Zentráról.

Szauer Pál újvidéki honvédhadnagy eljegyezte *Szalay* Margit kisasszonyt Zomborban.

Fodor Ferenc zentai illetőségű, veszprémi könyvkereskedő eljegyezte *Neuman* Hedvig kisasszonyt ugyanonnan.

Fischer Miksa csantavéri kereskedő eljegyezte *Kálmán* Bella kisasszonyt Szegeden.

Kiss Árpád zentai városi tisztviselő eljegyezte *Körösy* Mariska kisasszonyt.

Diener Ottmár a napokban tartotta esküvőjét *Kiss* Ida kisasszonnyal Ószivácon.

Zuckermann Sándor Bácsordasról eljegyezte *Bröder* Ilona kisasszonyt Újvidékről.

Gyermeknap Derynén. Derynéről vesszük eme tudósítást: Deryne községében megalakult Országos Gyermekvédő Liga helyi fiókja hivatásának magaslatán állva, f. hó 22-én gyermeknapot rendezett, még pedig az ügy nagyobb sikere érdekében, gramofonnal a különféle magyar, szerb, német-népdalokat játszva.

Négy helybeli vendéglőben tartott aznap ilyen népies előadás, ahol egyszersmid gondoskodás történt arról, hogy a nép széles rétege is tudomást szerezzen a Liga magasatos céljairól s hogy az egyesületnek, az elhagyott gyermekek könnyei letörésében fillérrel segítséget nyújtson. Körülből 50 korona gyűlt egybe a nép filléreiből. A rendezőség ez uton fejezi ki őszinte köszönetét *Szalay* József paripási jegyzőnek, aki gramofonját, valamint a lemezeket díjtalanul volt szíves a rendezőségnek átengedni.

Halálozások. *Besze* Antal mélykúti ügyvéd március 4-én meghalt. Két év előtt költözött le Budapestről, ahol szintén ügyvédi gyakorlatot folytatott. Alapos és nagy képzettségű jogász volt. Publicisikával is foglalkozott és az önálló vámtérületről 1904. évben írt munkája közgazdasági tájékozottságáról tett tanúságot. Nagy részvételt temették. Temetésén a bácsalmási bírói és ügyvédi kar testületileg jelent meg és sirjára koszorút helyezett. Tekintélyes irodája részére az ügyvédi kamara gondnokul dr. *Dávid* Artur bácsalmási ügyvédet rendelte ki, ki az irodát már át is vette.

Wernsdörfer Károly, a zentai posta- és táviróhivatal főnöke a napokban 45 éves korában meghalt. Elhunyt a város társadalmának minden rétegében, de különösen a kereskedők körében őszinte részvétet, nagy fájdalmat kelt. Derék lelkiismeretes tisztviselő volt, aki minden tétivel a közönség érdekeit igyekezett előmozdítani. Temetésén ezernyi tömeg vett részt. Kartársai testületileg kísérték utolsó útjára s ravatalára koszorút helyeztek.

Harsányi János zentai igazgatótanító neje, szül. *Vinkler* Julia a napokban 56 éves korában meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

Március 15-ike Bácsalmáson. A magyar szabadság évfordulóját — mint levelezőnk írja — Bácsalmáson is fényesen ülték meg. A bácsalmási dalárda az Ambil-vendéglőben nagy ünnepélyt rendezett, melyen körülbelül 300-an vettek részt. A dalárda több hazafias alkalmi dalt énekelt. *Arnold* Sárika, *Spilfogel* Gizike kisasszonyok és *Szeszler* Aladár szavaltak. Dr. *Helényi* Pál járásbíró eszmékben gazdag, történelmi vonatkozásokban bővelkedő, mely tartalmu emléksbeszédben vázolta a nagy nap jelentőségét. A szép beszédnek percekig tartó lelkes éljenzés volt a jutalma. Előadás után tánc volt, melyhez a zenét a kitűnően szervezett *Dankó*-féle bajai zenekar szolgáltatta. A sikerében nagy része van *Huszár* Ákosnak, a dalárda elnökének.

Öngyilkos aggastyán. *Gavrilov* Száva moholi 75 éves aggastyán revolverrel véget vetett életének. Tettét végső elkeseredésében követte el.

A topolyai járási vadásztársaság alap-szabályait, a belügyminiszter a napokban jóváhagyta.

Magzatelhajtás. A Rém melletti Borotapusztán — mint levelezőnk írja — *Németh* Istvánné méhmagzatát elhajtotta. A csendőrség az esetről tudomást szerezvén, jelentést tett róla a büntető bíróságnál.

Tűz Katymáron. Katymáron — mint nekünk írják — *Matos* János náddal fedett háza kigyulladt s teljesen leégett. Benne veszett számos butodarab is. A kár 2000 korona. A tűz gondatlanságból eredt.

Uj cégek. Bácsmegyében újabban eme cégalakulások történtek:

Topolya, Zavodszky Ferencné sz. Grünfeld Irma férjiszabó.

Szabadka, Licht Samu bizomány irodája.

Zombor, Weinberger Izidorné sz. Goldfahn Eleonora szállítványozási üzlet.

Ujvidék, Flesch Testvérek festék- és olajkereskedő. (Cégtulajdonos Flesch Károly. A másik tulajdonos, Lipót kilépett a cégből.)

Titel, Molnár Ferenc és tsa felszámolás alatt. (A cégtulajdonosok: Molnár Ferenc és Braun Lipót elhatározták a cég felszámolását.)

Küllöd, Pfaff András ecetgyáros.

Szabadka, Klein Géza fűszer- és rövidárkereskedő.

Szabadka, Sefcsics Mátvás rövidár- és gyermekruha kereskedő.

Kossuthfalva, Kolut József sörkereskedő.

Baja, Daróczy Ignác cement-, gipsz-, szén-, tégl- és olajárkereskedő.

Bajnok, Lichteneckert József és társai tégl- és cementárugyár. (Fischer Lipót és Grender Pál kiléptek a cégből.)

A zombori járásbírók köréből. Az igazságügyminiszter ifj. *Hevízy* József szegedi járásbírói joggyakorlatot jegyzővé nevezte ki és szolgáltatáit a zombori járásbíróshoz helyezte.

Egy hajó balesete Bajánál. A Dunagőzhajós Társaság „*Elisabeth*” nevű gőzöse a Budapest—Orsova közti postahajóúton menetrendje szerint csütörtökön este 10 órakor indult el Budapestről és másnap reggel 5 óra helyett csak délután 9 órakor érkezett Bajára. A kérésnek az volt az oka, hogy a hajó hajnalban a Baja fölötti *Vajasnál* egy sűrű ködösztölgőbe került s oly erővel ment neki a partnak, hogy néhai Erzsébet királynénknak a hajó elejét diszító mellszobrára letörtött s a Dunába esett, de kifogták. Míg a kőd el nem oszlott, a hajó kénytelen volt vesztegelni.

Jubiláló orvos. Dr. *Havel* József zombori orvos március 27-én ülte meg orvosi működésének 50-ik évfordulóját. Kartársai ez alkalomból testületileg keresték fel. Nevökben dr. *Sági* Samu járásorvos szép, lelkes beszédben üdvözölte az ünneplőt, a derék kartársat. Többek közt ezeket mondta:

„Ötven éven át mint gyakorló orvos működni, egy fél századon át a szenvedő emberiség szolgálatában munkálkodni: mily mélabus akkordokat rezegtet meg ez a gondolat minden érző emberben és kiváltképen egy orvos szívében. Ki tudná e magasztos momentum jelentőségét jobban méltányolni, igazságosabban megbírálni, mint mi a te kartársaid? Mily rögs, göröngyös e pálya? Mily tömredék sok rajta a tövis és mily elenyésző riika a rózsza? De nem lehet céloom ez alkalommal fájós érzelmi momentumokat pengetni. Hiszen ma örömmünnepet ülünk. Épp úgy nem bocsátokozom ezuttal — ismervé a te példás szerénységdet — eddigi érdemidus tevékenységdet közlelbi méltasabba. Csak lakonikus rövidséggel kiemelem azt, hogy teljesítetted a kötelességeidet és hogy a becsületes munkából derekasan kivetted a magad részét. És a hiven teljesített kötelesség felemelő tudata egyszersmind a te legszebb jutalmad is. Embertársaid tisztelete és nagyra-becsülése a te vigaszod. Mindazok szeretete, akik oly szerencsések voltak téged közlelbből megismerni, a te boldogságod. Adja a Mindenható, hogy ebben az örömben, ebben a boldogságban, jó erőben és egészségben még számos éven át bőséges részed legyen.”

Este az Elefánt-szállóban sikerült bankett volt, melyen *Fernbach* főispán, dr. *Pertszky* Ferenc ny. főorvos, *Eperjesy* törv. elnök, *Vétesy* Károly irodalmi egyetn elnök, dr. *Kozma* László volt képviselő, dr. *Sági* Samu stb. éltették a jubiléit.

Utcai támadás Felsőkabolon. Felsőkabolon — mint levelezőnk írja — f. hó 27-én este 7—8 óra között *Marinkov* Lázár ottani lakost három ismeretlen egyén orozva megtámadta és egy doronggal úgy elverték, hogy rajta súlyos sérüléseket ejtettek.

Vesztett ebektől megmárt gyermekek. Felsőkabolon, — mint levelezőnk írja — f. hó 26-án egy kóbor veszett eb *Szubic* Váta nevű 10 éves és *Pávlov* Juna 5 éves leányt megmarta. Előbbinek az ajkát, s utóbbinak pedig lábait marta össze. A sérülteket felszállították a Pasteur-intézetbe.

Szintársulat Titelen. Lászlófi Bódog szintársulata — mint levelezőnk írja — Titelen 12 szini előadást tart.

Állásától fölfüggesztett plébános. A gör. kel. szerb egyházi konsistorium *Sztepanov* Emil titeli gör. kel. szerb plébánost — mint levelezőnk írja — állásától fölfüggesztette, mert f. hó 22-én az istenitisztelet tartását megtagadta.

Reményteljes csemeték. Acsánszki József és *Helits* Antal szívácsi cipésztanoncok a napokban belopóztak *Fischer* Sándor óras üzletében s onnan 6 darab ezüst órát vittek el. A rendőrség a lopott tárgyakat megtalálta náluk. Az eljárást megindították ellenük.

Baja város a díjnokokért. A bajai városi díjnokok érdekében dicséretreméltó intézkedéseket tett a közgyűlés megbízásából a jogügyi bizottság. Megalkotta a rájuk vonatkozó szabályrendeletet, melynek főbb intézkedései ezek:

Az ideiglenes díjnok fizetése 1 kor. 60 fill. Alkalmaztatik tíz rendes díjnok. Három I. osztályu 3 korona, három II. osztályu 2.50 kor. és négy III. oszt. 2 korona napidíjjal.

A közvetlen hivatalfőnök meghallgatása az ideiglenes díjnok fegyelmi ügyében felebbezés kizárásával a polgármester és a rendes díjnokok fegyelmi ügyében első fokon a polgármester, másodikfokon a törvényhatósági bizottság határoz. Felebbezési határidő 15 nap.

A díjnokok kineveztetésük után tartoznak az 1886. XXX. t.-c. 80. §-ában előirt esküt letenni.

A polgármester az ideiglenes díjnokokat fegyelmi vétség esetében azonnal, egyébként pedig 15 napi egyszerű felmondás mellett — a rendes díjnokokat azonban csak fegyelmi uton, szabályszerűen és kellőképen indokolt véghatározattal bocsájthatja el. A rendes díjnokok az elbocsájtás ellen a törvényhatósági bizottsághoz 15 nap alatti felebbezhetnek.

Az 5-ik szakasz az előléptetést szabályozza. A 6-ik szakasz kimondja, hogy a rendes díjnok betegség esetén teljes napidíját 3 hónapig, fél napidíját újabb 3 hónapig él ezi. Ezután elbocsáttatik, de felgyógyulása esetén álsába visszahelyezése a legközelebbi türesedés esetén biztosított és a kegydíjba a szolgálaton kívüli idő is beszámítottatik.

Kegydíjat kap a rendes díjnok és pedig: 10 évi szolgálat után a fizetés 40%-át, azontul minden év után 2%-ot. Az özvegy a férj kegydíjának 50 százalékát kapja. A 12 éven aluli gyermekek az özvegyi ellátás 20%-át kapja nevelési járulékként.

A rendes díjnok 15 napi, az ideiglenes 8 napi szabadságot élvez.

Fegyvergyakorlatra, vagy 8 heti kiképzésre bevonult családos rendes díjnok az illetmények teljes és a nőtlen az illetmények felét élvezik.

A segéd- és kezelő személyzeti, vagy tisztviselői állásra 1908-ik év január hó 1. után megválasztandó vagy kinevezendő hivatalnokoknak az azt közvetlenül megelőzőleg Baja városnál díjnoki minőségben eltöltött szolgálati idejének fele része a nyugdíj megállapításnál beszámítottatik.

A bácsalmási izr. ifjuság f. évi március hó 21-én tartotta — mint nekünk írják — a helybeli „Nemzeti szálló” összes termeiben idei jótékonycélu purimmulatságát. A vidéki és helyi előkelőség színe-java kivétel nélkül vett részt a fényes mulatságon és ez valamint a mindvégig uralkodó fesztelen jókedv és vidám hangulat jogosultá teszi azon véleményét, hogy a bácsalmási izr. ifjuság purimmulatsága az idén helyben rendezett összes mulatságok legsikerültebbike volt.

Dicséret és elismerés illeti a fáradhatatlan buzgólkodó nagyszámú rendezőseget és dicséretet érdemel a szálloda bérője is, ki termeit pazarul felkészítve, azokat valóságos paradicsomkékké alakította át és ez, valamint a híres bajai Dankó-féle zenekar közreműködése nagyban emelte a mulatság sikerét.

Felülfizettek a következők, kiknek egyben ez uton köszönetet mond a rendezőség: *Rosenberg* Emil 25 kor., *Rosenberg* József 10 kor., *Klaber* Adolf (Sopron) 10 kor., *Giück* Samu 6 kor., dr. *Rosenberg* Samu (Baja) 5 kor., *Krausz* Jakab (Baja) 5 kor., *Robitsek* Gyula (Baja) 5 kor., *Löwy* Ferenc (Szabadka) 5 kor., *Reich* Bernát (Baja) 5 kor., *Schossberger* Miksa (Gara) 5 kor., *Krahl* Ignác 5 kor., *Kalmár* Géza (Budapest) 5 kor., *Kalmár* Károly 3 kor., *Pollák* Illés (Baja) 3 kor., *Spitzer* Zsigmond (Madaras) 3 kor., dr. *Bányai* Miksa 3 kor., *Hirschfeld* Jakab 3 kor., *Rejtő* Ármán (Budapest) 2 kor., *Rejtő* Izidor (Budapest) 2 kor., *Frankfurter* Sándor 2 kor., *Blitt* Izidor (Katymár) 2 kor., *Ungár* Imre (Kossuthfalva) 2 kor., *Kallós* Vilmos (Budapest) 2 kor., *Hirsch* Fülöp (Würental) 2 kor., *Árvai* Nándor (Szeged), 2 kor., *Steinfeld* Ignác, (Zombor) 2 kor., dr. *Dávid* Artur 2 kor., *Dávid* Lajos (Budapest) 2 kor., *Molnár* József 2 kor., *Beck* Lajos, *Frankfurter* Nátán, *Eichenbaum* Adolf, *Stein* Jakab, *Gross* Salamon, *Varga* Károly (Bécs), *Blumenfeld* Manó (Berlin), *Fürst* Lipót, *Klein* Adolf, *Schlesinger* József, *Kärper* Mór, *Denenberg* Ernő (Baja), *Lusztig* Kálmán, *Sugár* Jenő (Baja), *Weissberger* N. (Mélykut), *Kóhn* Mór (Mélykut), *Csákovits* Ferenc, *Goldberger* Gyula, *Grünbaum* Lajos (Madaras), *Halmos* Aladár (Felső-Szt.-Iván), *Nemes* József (B.-Bokod), *Rosenthal* Zoltán és *Bánhalmi* Dezső 1—1 koronát.

A titeli községi pénztárnok elítéltetése. Az ujvidéki kir. törvényszék f. hó 28-án tartott főtárgyalásán *Hunszt* Kázmér volt titeli községi pénztárnost több ezer korona elsikkasztása miatt egy évi börtönnre ítélte. Az elítélt és a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

Hajóforgalmi mizériák a baja-bátaszéki hid miatt. Hajózási körökből jelentik, hogy a Baja és Bátaszék között a Dunán épülő vasúti hid elhelyezése nem mondható szerencsésnek. A hid közvetlenül a Dunának egyik kanyarulata alatt van elhelyezve, minél fogva a több uszályt vontató gőzös kapitánya s az uszályok kormányosai nagyon nehezen tudják úgy irányítani az uszályokat, hogy a Duna árja egyikét-másikat a hid egyik köpillérjéhez ne sodorja. Így a pillérek fölláttatása óta már néhányszor történt, hogy egy-egy uszály nekivágódott a pillérnek és vagy tetemesen megrongálódott, vagy tönkre ment. A vontatmányok nélkül közlekedő gőzöskre nézve — kellő gondosság mellett — nappal ugyan nem forog fönn ez a veszély; de hogy éjjel a sötétben őket is baj érheti, azt bizonyítja a következő eset. Mult vasárnapon a Dunagőzhajózási Társaság „*Rudolf*” nevű személyszállító gőzöse, mely délben indult el Budapestről, este sötétben érkezvén Bajára, az egyik pillér nem volt kivilágítva s így a hajóról nem volt látható. E miatt a hajó majdnem orrával nekiment a pillérnek; de így is a hajó jobb oldala oly erővel surolta a köpillért, hogy ez ennek következtében akkora szikrákat hányt, hogy messziről úgy látszott, mintha a hajó égne. A hajó ugyan csak kissé sérült meg, de beláthatatlan szerencsétlenség történhetett volna, ha a hajó egyenesen az orrával ment volna neki a hid pillérjének.

Áthelyezett végrehajtók. Az igazságügyminiszter *Pogány* Antal bácsalmási és *Buzas* Fülöp zsbói kir. bírósági végrehajtókat kölcsönösen áthelyezte.

A zentai Tiszahidat április 4-én adják át a kocsi- és gyalogforgalomnak.

Mérnöki kinevezés Ujvidéken. Dr. *Balla* ujvidéki főispán *Melha* Tibor budapesti okleveles műépítész mérnökké nevezte ki. Az ujvidéki városi mérnöki hivatal kiváló szakértő nyer a jeles képzettségű fiatal mérnökkel.

A szabadkai városi zeneiskola *Lányi* Ernő igazgató vezetése alatt f. évi április hó 4-én, szombaton d. u. 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában a Gyermekekdő Liga javára hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: I. rész. *Ranvé: Kyrie*. *Enekli* a női kar. *Händel: Diadalének* a „*Maccabeus* Judás”-ból. *Enekli* a női kar. *Lányi: Amit* a mama mesél. *Huzd* rá cigány. *Zongorán* előadja: báró *Podmaniczky* Malvin. *Mendelssohn: Velencei sajkadal.* (g.-mol.) *Schubert: Scherzo.* *Zongorán* előadja *Pápay* Iza. *Clementi: Szonátarészlet* két zongorára. *Előadja* *Schwarz* Boriska és *Miskolczy* Ilonka. *Gadé: Aquarell.* *Zongorán* előadja *Kohn* Szilárd. *Gaal* F.: *Az erdőn.* *Zongorán* előadja *Kohn* Szilárd és *Kohn* Málvin. *Dankla: Petit* trio. *Hegedűn* előadja *Dimitrievics* Lyubomir, *Voisláv* és *Szlávkó.* *Kéler* Béla: *Arietta.* *Trombitán* előadja *Mészáros* Vince. *Giordani: Egyetlenem,* tied szívem. *Schumann: Nem értem,* lehet-e hinnem. *Enekli* *Milassin* Mariska. — II. rész. *Volkmann: A postás.* *Zongorán* előadja *Grád* Ilona és *Szász* Olga. *Kuhnau* I.: *Sonatina.* *Bach* S.: *Preludium.* *Zongorán* előadja *Pénzes* Emma. *Corelli: Sarabande.* *Bach* Ph. E.: *Sollfeggio.* *Zongorán* előadja *Vass* Gabriella. *Förster* A.: *Trio* (I. rész.) *Zongorán: Vass* Ella, *hegedűn: Vass* László, *cellón: Vass* Gyula. *Leoncavallo: Valse* (a „*Bohéme*”-ből). *Enekli* *Budanovics* Mariska. *Biber: Largo* e *Pas-sacaglia.* *Hegedűn* előadja: *Siposs* Kálmán. *Chopin: Nocturno.* *Zongorán* előadja *Tóth* Boriska. *Weber: Perpetuum mobile.* *Zongorán* előadja *Schützenberger* Sefánia. a) *Kuruc* dal. b) *Lányi: Ici* pici tarka kakas. *Enekli* a női kar. — *Jegyek* ára: *Ülőhely* 1 korona, *diák- és gyermek* jegy 50 fillér.

A megyei háziipari kiállítás. A május hó 10-én Zomborban megnyíló háziipari kiállításra a felhívások szétmentek s a titkársághoz a bejelentések már lassankint érkeznek. A bejelentések határideje április hó 10-ike. Akik esetleg felhívást nem kaptak s a kiállításon résztvenni óhajtanának, forduljanak a titkárhoz (*Krump* Vilmos, felső kereskedelmi iskolai tanár Zombor), aki minden, a kiállítást érdeklő ügyben szívesen szolgál felvilágosítással.

Az apatini „Szabad Lyceum Egyesületben” folyó hó 28-án este *Weigang* János polgári iskolai igazgató felolvasást tartott: „*Az ősember élete Apatinban és vidékén*” címen. A felolvasó ez alkalommal is — mint levelezőnk írja — kiváló archaeologusnak tűnt ki, ki fáradhatatlan buzgalommal kutatja Apatin és vidékének történetét és kinek a megyei muzeum már több igen értékes régiséget köszönhet, melyet ásatásai alkalmával szerzett.

Csöd Zomborban. Dr. Szilágyi Károly zombori ügyvéd ellen elrendelték a csödtét. Tömeggondnok dr. Czeizel Lajos József zombori ügyvéd.

A kisköszeg-bezdáni Dunaszakaszon végrehajtandó szabályozási munkálatok biztosítása tárgyában a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumban f. é. március 23-án tartottak másodikban árlejtést. Ez alkalommal Mellyes Belizár és Tsa (Budapest) a 28.830 m³ I. oszt. kőszállítására és beépítéséért m³-ként 6 kor. 50 fillért, összesen 154.895 koronát, 42.780 m³ II. oszt. kőszállításáért és beépítéséért m³-ként 5 kor. 50, összesen 235.290 koronát, 2500 m³ kőnek a víz alól való kikotrása és újból beépítéséért 5 koronát, összesen 25.000 koronát és 2500 m³ hordarék kikotrása és elhelyezéseért m³-ként 3 kor., összesen 7500 koronát, a külön munkálatokért m³-ként 2 kor. 40 és az 50 méteren túli távolságra eltalicskázandó kőanyag m³-ként 1 kor. 20 fillért; a Magyar építő r. t. az I. és II. oszt. kőanyag szállítása és beépítéséért m³-ként 9 és illetve 7.75 koronát, összesen 214.470 és 331.545 koronát és 2500 m³ kőnek a víz alól való kikotrásáért és újból való beépítéséért 25.000 korona általánosszeget, a külön munkálatokért m³-ként 2 kor. 50, az 50 méteren túli eltalicskázásért 25 fillért kér; hajlandó a kotrasi munkát külön is elvállalni, a befejezési határidőt 1909. július 30-ig kéri meghosszabbítani; Blau Rezső (Mohács) az I. és II. oszt. kőanyag szállítására és beépítésére m³-ként 8 kor. 55 és 7 kor. 40 fillérrel, összesen 203.746 kor. 50 és 316.572 koronával, 2500 m³ kőnek a vizalól való kikotrása és újból beépítésére, valamint 2500 m³ hordarék kikotrása és elhelyezése 27.000 korona általánosszeget pályázik; külön munkálatokért 2 koronát és az 50 méteren túli távolságra való eltalicskázásért 50 fillért kér, ajánlati végösszege 547.318 kor. 50 fillért tesz ki; Magyar belhajózási r. t. Weisz Jakab és Mór a fenti munkálatokra 9 kór. 50 és 8 kor., összesen 226.385 kor. és 342.240 koronával és 38.000 korona általánosszeget tett ajánlatot, külön munkálatokért 2 kor. 50 és az 50 méteren túli eltalicskázásért 75 fillért kér, a befejezési határidőt 1909. december 31-ig kéri meghosszabbítani; Tóth Ferenc (Szeged) 8 kor. 80 és 7 kor. 40, összesen 209.704 kor. és 316.572 korona és 20.000 korona általánosszeget pályázik; ajánlati végösszege 546.276 koronát tesz ki. Befejezési határidőt 1909. november 30-át kéri megállapítani. Az ajánlatok fölött a miniszter fog dönteni.

Bácskai karcos.

Báró Vojnits és az orvosfiókszövetség közt fennálló harcban dr. *Sárkány* János topolyai járásorvos egy rendelkezése képezi a főütköz-pontot.

Az orvosoknak ez a *sárkány*-politikája nem nagyon növeli karuk reputációját.

A csantavéri gazdagylésen nagy lelkesedéssel, *pezsgő* jókedvvel ünnepelték a gazdátársadalom két kiváló vezéralakját: *Törley* Gyulát és *Vojnits* Simont.

Ez természetes is. Mert ahol egy *Törley* jelen van, ott nem hiányozhatik a *pezsgő* jókedv.

A monostorszegi nemzetiségi gyermekek a napokban gyönyörű, lélekemelő magyar előadást rendeztek.

Gubitz Kálmán, az iskola derék igazgatója ezzel bebizonyította, hogy a nemzetiségi kérdést okosan, hazafiasan megoldani nem a politikusok, hanem a pedagógusok vannak hivatva.

A zombori járásbíróshoz az igazságügyminiszter *Hévízi* Józsefet nevezte ki jegyzővé.

Ez a kinevezés igen stilszerű; mert Zomborban, különösen a *casinókban* már rég ez a jelszó:

— Hé! vízi!

KÖZGAZDASÁG.

A titeli tavaszi vásár, melyet 29-én és 30-án tartottak meg, nem igen sikerült. A forgalom meglehetősen szűk keretben mozgott.

Lóvásárlási szabályok. Vezetessük a lovakat ki a szabadba és sik helyen vegyük azokat szemügyre. Ha a hely magasabb, amelyen a ló áll, mint a vevő állóhelye, akkor a ló nagyobbak és tekintélyesebbnek fog látszani, mint a milyen valóban. Ha a vevő magasabb helyen áll, akkor a ló kisebbnek és jelentéktelenebbnek tű-

nik fel. Ha azt vesszük észre, hogy a ló az egyik vagy a másik lábát kiméli, akkor hagyjuk a lovat az illető lábán megfordulni. Ha fájó hely van a lábán, akkor a ló néhányszori megfordítás után erősebben fog sántítani. A lovak megszemlélésénél kérjünk ki magunknak kiabálást, ostopattogást, füttyülést, lármát. Ez izgatottá teszi a lovat, ez az állapot pedig a ló hibáinak és kisebb sántaságának eltakarására szolgál. A vételi szerződést foglaljuk írásba. Sokszor a befejezett alku után egyik résztvevő sem tudja, miről volt szó és ennek azután költséges és bizonytalan per a vége. (R.)

Hetipiac Tompa-pusztán. Szabadka város közgyűlése elhatározta, hogy fölír a kormányhoz a város határához tartozó Tompa-pusztán való hetipiacnak létesítése iránt,

— **Az Első Magyar jubileuma.** Az Első magyar általános biztosító társaság félévszázados története.

Ma már nemcsak hazánkban, hanem egész Európában az elsőrangú intézetek közé sorolják az Első magyart, úgy tőkeereje, mint nehéz időket is diadalmasan megálló szoliditása folytán. És a társaság ezen ingathatatlanságának az a legerősebb alapja, hogy azt vezetői sohasem tekintették egy pillanatra sem pusztán haszonhajtó vállalkozásnak, hanem olyan emberbaráti intézménynek, mely hivatását valóban csak az egyetemes érdekek becsületes szolgálatával töltheti be. Ez magyarázza meg azon szokatlan jelenséget is, hogy egy formailag magánvállalkozás jubileumi ünnepének belső melegsége a közérzésből aradt ki, amelybe az Első magyart félévszázados múltjának történelmi vonatkozásokban dus eseményei kapcsolódtak.

Az Első magyar általános biztosító társaság jubiláris közgyűlése f. hó 13-án délelőtt 11 órakor kezdődött a társasági hivatal palotájában ez alkalommal ünnepélyesen földszített nagytermében. A közgyűlést a társaság elnöke, gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos szép beszéddel nyitotta meg. A nagyszámban megjelent részvényesekre mely benyomást tett az elnöki megnyitó beszéd, mely nem csak arról szólt, hogy az 1907-ik üzletév volt mind az ötven közt minden tekintetben a legkedvezőbb, de kiterjeszkedett a társaság alapítói dicső emlékezetének méltatására s az évforduló megünneplésének a közgyűlés által határozott emelendő nagylelkű tervzetére is.

Az 1907-iki ötvenedik üzletév eredménye a legkedvezőbb, melyet a Társaság fennállása óta elérni sikerült.

A díjbevétele, a biztosított értékállomány s a tiszta nyereség egyaránt ez évben volt a legnagyobb.

A társaság jubiláris alapítványai: 1. A társasági tisztviselők és szolgák külön jutalmazására 150.000 korona összeg bocsáttatott az igazgatóság rendelkezésére. Ezenkívül minden társasági tisztviselőnek, ki a félévszázados évforduló napján a Társaság szolgálatában áll, 25 évi betöltött, vagy azontul terjedő szolgálat után, nyugdíjazása esetén tényleges szolgálati éveikhez nyugdíja kiszámításának alapjául még 5 év hozzászámítások, amennyiben az illető a huszonöt éves évforduló alkalmával hasonló kedvezményben még nem részesült volna.

2. A Társaság érdemes ügynökei 1907. évi új biztosítási üzletszereményeik után, amennyiben ezek megelőző évi szereményeiket túlhaladták, a rendes jutalékon kívül megfelelő jubileumi jutalmakban részesítettek.

3. A gazdaközönségnek magyar társaságunk iránt kezdettől fogva tanúsított pártoló bizalmáról megemlékezve, magyarországi gazdatisztek gyermekei részére felsőbb gazdasági iskoláztatásuk előmozdítása céljából évenként 4000 korona összeg engedélyeztetett.

4. A tűzoltók működésének tűzbiztosítási szempontból való fontosságát méltányolva, a budapesti tűzoltóságnak egy automobil-gép beszerzésére 12000 Koronát, a Magyar országos tűzoltó szövetségnek pedig kiosztandó jutalmakra 5000 K. adatott.

5. A Budapesti orvosi kör országos segélyegyletének, tekintve az orvosi közreműködés életbiztosítási szempontból való fontosságát, 10000 K adomány fizettetett ki.

6. Elismerésül a szivességnek, mellyel a hazafias sajtó a magyar biztosítás közérdekű ügyeit mindenkor figyelmében részesítette, a Magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének segélyezésekre 5000 korona, a Budapesti Ujságírók Egyesülete segítő-alapjának szintén 5000 korona, összesen tehát 10 000 korona összeg adományoztatott.

7. Végül legnagyobb és örökös emlékéül a Társaság mai örömnapijának s jelül hálójának a haza egész társadalma iránt, egy 500.000 korona összegű hazafias köz- és jótékonycélu alap alkotott. Ezen tőkealap örök időkre lehetségessé fogja tenni, hogy a Társaság évenként eddig is szokásos, ezután is gyakorlatban tartandó adakozásain felül kiváló közcélokat évenként még egy-

egy jelentékenyebb külön adománnyal is előmozdithasson.

Végül megválasztott a társaság, illetőleg választmányának alelnökévé gróf Zichy János, a megüresedett egy választmány-tagsági helyre pedig gróf Nádasdy Tamás.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. Bácsalmás. Tévedésből maradt ki. Most pótlólag közöljük.

P-né L. I. Bácsborsód. Csak kedden indíthattuk utnak, mert Gerband a normális gyári üzemmel nem volt képes e nagy mennyiséget előállítani. Várnunk kellett tehát, míg az üzemkiterjesztés technikai munkálatai be nem fejeződtek.

G. M., Zenta. Egyelőre nem lehet elintézni. Mihelyt illetékes helyére beérkezik, értesíteni fogjuk az illetőt.

Dr. Brd. Már elment.

T. M., Ujvidék. Néhány nap mulva irunk.

F. M., Baja. Sajnáljuk, de ezidőszert hiábavalónak bizonyulna.

G. T., Obecse. Mihelyt Budapestre érkezik, megbeszéljük vele a dolgot.

Dr. K. E., Wörishofen. Lapunk vezére e hó közepe előtt teszi meg az intézkedéseket.

L. M.-ka. Nem nagyon illik, de a mai leányok nem nagyon kérdezik.

S. H. T. Tudunkkal az államtitkár intézkedett abban az ügyben

„Nem vártam én ily tavaszra.“ Mi sem.

Dr. G. E. Már megtettük a szükséges intézkedéseket.

1685908. szám

Pályázati hirdetés.

Szépliget községében leköszönés folytán üresedésbe jött **irnokvégrehajtói állás** betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 850 korona havi előleges részletekben fizetendő készpénzfizetés és az összes befolyó behajtási illetékek élvezetével van egybekötve.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **április hó 20-áig** terjesszék be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Palánkán, 1908. évi március hó 21-én.

Hipp Dezső
főszolgabíró.

2-1

1109908. kig.

Pályázati hirdetés.

Bajmok községben lemondás folytán egy **gyalogrendőri állásra** pályázat hirdettetik, felhivatnak a polgárok, hogy kérvényeiket szabályszerűen felszerelve folyó évi **április hó 23-áig** alulírott előjáróságnál nyujtsák be.

A rendőri állás javadalmazása évi 600 korona havi utólagos részletekben és ruházat; a fegyverzetet is a község adja.

Bajmok, 1908. évi március hó 27-én.

Sichtneckert József
jegyző.

Nagy Tószef
bíró.

Akácfa-szőlőkaró,
kerítési oszlop, ke-
rékküllő és tölgytalp,

melyek tartóságuknál fogva leg-
olcsóbbak kaphatók

Wolf és Trostler cégnél
Ujvidéken.

Fatelepe: Iroda:
Örmény-utca. Duna-utca 6.

3-2

Magyarkanizsa község.

354 | 1908. szám.

Árverési hirdetés.

Magyarkanizsa község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező vadászati-jog nyolc vadászati körre osztva az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében és a képviselő testület 126 jkv. 1908. számú határozatában megállapított feltételek mellett 1908. évi augusztus 1-től kezdődőleg 1914. évi augusztus hó 1-ig terjedő 6 egymás után következő évre 1908. évi április hó 8-án délelőtt 9 órakor Magyarkanizsának kis tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Magyarkanizsán, 1908. március 14-én.

Laczkovics Károly, Popovits György,
közs. jegyző. 3-3 közs. bíró.

Félvér simenthali bikák és Yorkshire tenyészállatok elsőrendű minőségben kaphatók dukai Takács Ferenc gazdaságában Duka, Vasmege, vasut és táviró: Jánosháza.

10-4

Legtermékenyebb

és rendkívüli jó tulajdonságai

következtében Európa minden országába terjedő gazdasági akadémiák, gazd. tanintézetek, kísérletezési állomások által ugy bel- mint külföldön kipróbált és legjobb fajú burgonyáknak elismert, nemes burgonyafajok:

1. Agnelli-féle Magyar Kincs eredeti burgonya, legkeresettebb fajú burgonya, termése csodálatig nagy. Legnagyobb futóhomokban, a melyben rozs és másfajú burgonya nem nő, igen jól sikerül. Nedves, hideg, erős földben igen kitűnő termést ad. Ize igen finom. Keményítő tartalma igen nagy. Érik augusztusban. Ára 100 kil. 14 kor., 50 kil. 8 kor.

2. Angelli-féle Pannónia eredeti burgonya. Sárga husu, igen finom izzel. Fölötte nagy termékenysége vetekedik a Magyar Kincs burgonyával. Koraisága dacára csodálatig nagy termést ad és ugy e rendkívüli jó tulajdonsága, a korai érése és csodálatig nagy termése, legelső rangú burgonyává teszi és világpiacra való képességét biztosítja. Érik június végével, július elejével. Ára 100 kil. 16 kor., 50 kil. 9 korona.

3. Agnelli-féle Hungaria eredeti burgonya. Renkivül nagy termést ad. Jól sikerül minden talajban, minden körülmények között és minden éghajlat alatt. Hungaria burgonya vizes és mocsaras területekre való ültetésére és termesztésére használhatósága egyedül áll a burgonyák között, a hol igen jól sikerül és betegségek egészen ellenáll. Igen jól sikerül a futóhomokban is. Eltartóságában nevezetesség és gumói örökké frissek maradnak. Ára 100 kil. 20 kor., 50 kil. 11 kor.

Mind ab itt vasúti állomás.

Kapható létesítőjénél

ANGELLI JÓZSEF plebánosnál
3-3 CSÁRI, Nyitra megye.

Alsókabol községétől.

473/1908.

Árverési hirdetés.

Alsókabol község előjárósága ezen község határára kiterjedő vadászati jogot az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 1908. évi augusztus hó 1-től 1914. év július hó 31-éig terjedő hat évre 1908. évi április hó 11-én délelőtt 10 órakor a község jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverés útján bérbeadja.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Alsókabol, 1908. március 21-én.

2-2

Községi előjáróság.

Nagyvendéglő
bérlet eladó!

Kuczora község nagyvendéglő bérletemet, mely kitűnően jövedelmező betegség miatt eladom.

Bővebbet

Hromis György

5-3 vendéglős, Kuczora.

Szonomár János
fajbaromfi-telepe Óbecsén.

5-2

Ajánlja liszta vérben tenyésztett angol telivér sárga orpingtonjait. Az állatok Angliából importálva M. Lindnertől I. rendű kiállítási állatok és törzskönyvezve vannak. Tavasz keltetéshez szükséges tenyésztojásokat csakis szakszerűen selectált pepiner tenyésztésben állandóan ellenőrzött és idegen vérű I. rendű kakasokkal bíró törzsektől szállítok. — Tojások ára (rázásmentes pat. dobozokban csomagolva) tucatonként 8 K-ért. — Az összes fajbaromfiakról szóló árjegyzék ingyen és bérmentve. — Számos elsőrendű kitételések. — Legutóbb Szegeden (1908-ban) állatjaim Arany és Ezüst érmekkel lettek kitételve.

1629/1908.

Pályázati hirdetés.

Az ujvidéki járáshoz tartozó Ófutak községben üresedésben levő és évi 1000 korona fizetés, valamint 260 korona lak-

bérrel egybekötött segédjegyzői állásra 1908. évi április hó 15-iki határidővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1908. évi március hó 20-án.

Nicolits Izidor,
főszolgabíró.

ürük, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.
Szíves megkereséseket kér

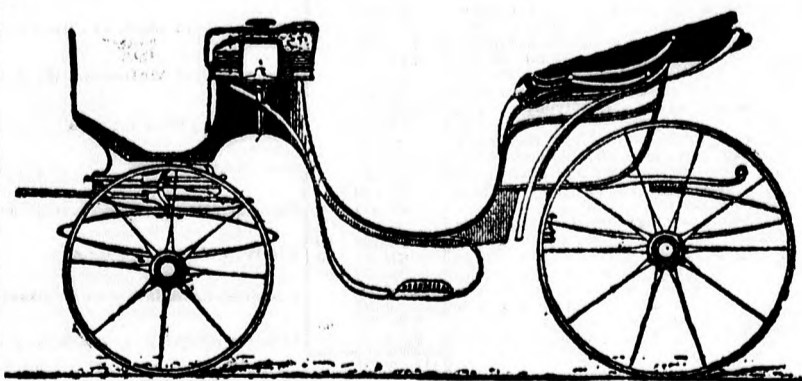
20-7

Manhold Kálmán KULA, Bács megyének a Telecska magaslátán fekvő Rác György-féle szőlőjvány és kertészeti bérletén tavasz szállításra kapható.

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldségjvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Ama, körte, barack és kajszinák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia elősövény, valamint az elősövények királya, melyen leszállított árban.

Maclura Aurentiaca elősövény, melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövissei igen

Manhold Kálmán nagybérő.

BIHARI J.
kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy SZABADKÁN VIII., kör., 54. szám alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ez előtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá Állatorvosi főiskolában a patkolási különösen ajánlom saját gyártmányu gummi kerekeimet.

Mindezek előrebocsájtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régl kocsikat ujkra becserélek. = Átalakításokat jutányosan készítek. = Képes árjegyzék ingyen.

